

Besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen houdende regels omtrent investeringsmaatregelen in natuurgebieden gericht op versterking van de biodiversiteit (POP3 Openstellingsbesluit maatregel niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap 2021, provincie Groningen)

Gedeputeerde Staten van Groningen maken bekend dat zij op 18 mei 2021, nr. A.10, afdeling LGW, dossiernummer K26068 het volgende besluit hebben genomen:

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen:

Gelet op artikel 1.3 en hoofdstuk 2, paragraaf 5 van de Regeling POP 3 subsidies provincie Groningen 2014-2022

Overwegende dat

- het voor de versterking van de biodiversiteit in de leefgebieden in Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebieden in de provincie Groningen nodig is om inrichtingsmaatregelen te nemen;
- deze inrichtingsmaatregelen, waaronder het verhogen van waterpeilen en het realiseren van natte natuur, bijdragen aan het instandhouden en verbeteren van kwetsbare populaties;
- hierdoor de overlevingskans van kwetsbare populaties van karakteristieke (moeras)planten en veel diersoorten in de provincie Groningen toeneemt;

Besluiten vast te stellen hetgeen volgt:

POP3 Openstellingsbesluit maatregel niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap 2021, provincie Groningen

Artikel 1 Definities

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *regeling*: Regeling subsidies Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2022 van de provincie Groningen;
- b. *SNN*: Samenwerkingsverband Noord-Nederland;
- c. *niet-productieve investering*: niet-productieve investeringen zijn investeringen die geen aanmerkelijke stijging van de waarde of rentabiliteit van het landbouwbedrijf tot gevolg hebben.
- d. *vigerend beleid*: met het vigerende beleid worden de volgende beleidsdocumenten bedoeld:
 1. Lijst Groninger soorten
 2. Omgevingsvisie
 3. Natuurvisie Provincie Groningen
 4. Mooi Grunn, Programma Landelijk Gebied 3.

Artikel 2 Aanvraagperiode en indiening

1. Subsidie kan worden aangevraagd van 31 mei 2021, 9.00 uur tot en met 30 juli 2021, 17.00 uur.
2. Een aanvraag voor subsidie kan worden ingediend bij Gedeputeerde Staten via het SNN middels een webportal dat bereikbaar is via www.snn.nl/pop3

Artikel 3 Doelgroep

Subsidie op grond van deze openstelling kan worden aangevraagd door:

- a. grondeigenaren;
- b. grondgebruikers;
- c. natuur- en landschapsorganisaties;
- d. waterschappen
- e. provincies;
- f. samenwerkingsverbanden van bovenstaande partijen.

Artikel 4 Subsidiabele activiteit

1. Subsidie wordt verstrekt voor investeringen die vallen onder het vigerend beleid, gericht zijn op versterking van de biodiversiteit, waaronder het verhogen van de waterpeilen en het realiseren

- van natte natuur, en plaats vinden binnen het volgende natuurgebied of noodzakelijk zijn om de maatregelen in het aangewezen geografische gebied mogelijk te maken; Dwarsdiep: Westerkwartier. De locatie is weergegeven op de bijgevoegde kaart (bijlage 1).
2. Subsidie, als bedoeld in het eerste lid, wordt uitsluitend verstrekt voor niet productieve investeringen met een aangetoonde directe link met de landbouw.

Artikel 5 Weigeringsgronden

Onverminderd artikel 1.8 van de regeling wordt subsidie geheel of gedeeltelijk geweigerd indien de kosten voor begeleiding van de maatregelen, die aan te merken zijn als kosten genoemd in artikel 7, lid 1 onder e en f, meer dan 40% van de berekende totale subsidiabele kosten bedragen.

Artikel 6 Indieningsvereisten

Een aanvraag om subsidie gaat vergezeld van:

- a. een projectplan conform format SNN;
- b. een begroting van de kosten van het project;
- c. een toelichting op de begroting;
- d. een kaart met daarop de locatie(s) van de investeringen;
- e. indien de aanvraag betrekking heeft op een investering en de investering leidt naar waarschijnlijkheid tot negatieve omgevingseffecten bevat de aanvraag om subsidie een verkenning naar de mogelijke negatieve omgevingseffecten van de investering.

Artikel 7 Subsidiabele kosten

1. Subsidie wordt verstrekt voor de volgende kosten, voor zover de kosten direct samenhangen met de investering:
 - a. de kosten van de bouw of verbetering van onroerende zaken;
 - b. de kosten van verwerving of leasing van onroerende zaken;
 - c. de kosten van aankoop van grond;
 - d. de kosten van de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties tot maximaal de marktwaarde van de activa;
 - e. algemene kosten als bedoeld in artikel 1.12a van de regeling;
 - f. de kosten van projectmanagement en projectadministratie.
 - g. Voorbereidingskosten als bedoeld in artikel 1.12
2. In afwijking van artikel 1.12 van de regeling kunnen de subsidiabele kosten genoemd lid 1 slechts bestaan uit de volgende kostentypen:
 - a. personeelskosten voor zover zij zijn berekend overeenkomstig artikel 1.9a van de regeling.
 - b. kosten derden: kosten waarvoor een factuur of document met gelijkwaardige bewijskracht kan worden overgelegd.

Artikel 8 Hoogte subsidie

De subsidie bedraagt 100% van de subsidiabele kosten.

Artikel 9 Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond bedraagt € 8.000.000,- De subsidie bestaat uit een bijdrage van maximaal €4.000.000,- uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (ELFPO) en een bijdrage (c.q. bijdragen) van een Nederlandse overheid (c.q. overheden) van eveneens maximaal €4.000.000,-
2. De subsidieaanvrager is zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van deze nationale cofinanciering. De toegezegde nationale cofinanciering dient bij de aanvraag te worden onderbouwd middels een co-financieringsverklaring.
3. Geen subsidie wordt verstrekt indien het subsidiebedrag na beoordeling lager is dan € 4.000.000,-

Artikel 10 Selectie criterium

De aanvragen die voor subsidie in aanmerking komen worden beoordeeld op basis van het geografisch criterium. Projecten komen slechts in aanmerking voor subsidie indien gelegen in het aangewezen geografisch gebied, of noodzakelijk zijn om de maatregelen in het aangewezen geografische gebied mogelijk te maken.

Artikel 11 Bevoorschotting op basis van realisatie (tussentijdse betaling)

In aanvulling op artikel 1.23 van de regeling kan één keer per kalenderjaar een aanvraag om een voorschot (deelbetaling) worden ingediend.

Artikel 12 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: POP3 Openstellingsbesluit maatregel niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap 2021, provincie Groningen.

Groningen, 18 mei 2021

Gedeputeerde Staten voornoemd:

F.J. Paas, voorzitter.

J. Schrikkema, secretaris.

Toelichting bij het POP3 Openstellingsbesluit maatregel niet-productieve investeringen voor biodiversiteit, natuur en landschap voorjaar 2021, provincie Groningen

Algemeen

Water is voor veel natuurwaarden in Groningen van cruciaal belang. De provincie herbergt grote moerasgebieden met veel zeldzame dier- en plantensoorten. Tegenwoordig is beschikbaarheid van voldoende water in veel natuur- en weidevogelgebieden niet meer vanzelfsprekend. Door ontwatering in landbouwgebieden en door waterwinning, dreigen veel natuurgebieden te verdrogen. Daardoor komt het voortbestaan van kritische dier- en plantensoorten in gevaar. Met technische ingrepen (zoals het verleggen van sloten, het plaatsen van dammetjes of stuwen) kan de verdroging van natuurgebieden worden tegengaan. Daarmee nemen de overlevingskansen van kwetsbare populaties van moerasplanten en veel diersoorten in de provincie Groningen toe.

In deze openstelling wordt daarom ingezet op investeringsmaatregelen in een natuurgebied, gericht op versterking van de biodiversiteit, waaronder het realiseren van natte natuur, het opzetten van waterpeilen en het verbinden van natuur.

Dwarsdiep

Herstel en behoud van het karakteristieke beekdallandschap met deels kwelgevoede vegetaties en het daarbij behorende planten- en dierenleven vraagt om een extensief gebruik en een waterbeheer dat het beschikbare (grond)water optimaal benut. Het vraagt om een hersteld beekprofiel en bijbehorende beekregiem dat is afgestemd op zowel droge perioden als perioden van wateroverlast.

Subsidiabele activiteiten zijn gericht op het herstel van het beekdallandschap met bijbehorende vegetaties, waterhuishouding, beekprofiel en beekregiem of dragen bij aan het bergen van water. Dit zijn onder andere maatregelen die:

- Gericht zijn op het aanpassen en beheersen van grondwaterstanden en oppervlaktewaterpeilen
- Gericht zijn op het aanleggen van of aanpassen van profielen van watergangen en het aanleggen van kades
- Gericht zijn op het afgraven, verplaatsen en verwerken van grond
- Gericht zijn op het aanleggen en verwijderen van waterhuishoudkundige kunstwerken
- Gericht zijn op veilige migratie van dieren zoals bijvoorbeeld ontsnipperingsmaatregelen
- Gericht zijn op het aanleggen van beplanting
- Gericht zijn op educatie op het gebied van natuur/landschap/water en het beleefbaar maken van natuur en landschap in het gebied.
- Gericht zijn op de beheerbaarheid zoals bijvoorbeeld ontsluiting voor beheer
- Gericht zijn op monitoring natuur en water t.b.v. natuurdoelstellingen

Artikel 1 Definities

Niet-productieve investering

Deze maatregel is gericht op niet-productieve investeringen voor herstel - en inrichtingsmaatregelen voor natuur, landschap en biodiversiteit. Niet-productieve investeringen zijn die investeringen die geen aanmerkelijke stijging van de waarde of rentabiliteit van het landbouw- of bosbouwbedrijf tot gevolg hebben. Daarbij wordt gedacht aan inrichtingsmaatregelen voor specifieke soorten. De niet-productieve investeringen kunnen complementair zijn aan het agrarisch natuurbeheer.

Voor deze maatregel worden geen investeringen ondersteund om aan eisen te voldoen die die direct voortvloeien uit de EU-richtlijnen. Bij de invoering van nieuwe wettelijke eisen voorziet art 17 lid 5 en 6 van Verordening (EU) 1305/2013 overgangstermijnen.

De concrete acties in het kader van deze maatregel vinden plaats binnen de nationale regelgeving en procedures voor de bescherming van milieu en landschap.

Vigerend beleid

In onderstaande beleidsdocumenten is het vigerend beleid (doelstellingen) van de Provincie Groningen weergegeven.

Voor de weidevogels gelden de volgende beleidsdocumenten; Lijst Groninger soorten (1), Visie Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (6) en het Actieplan Weidevogels Groningen (5).

Voor Dwarsdiep gelden de volgende beleidsdocumenten; Lijst Groninger soorten (1), Omgevingsvisie (2), Natuurvisie Provincie Groningen (3) en Mooi Grunnen (4).

1. **Lijst Groninger soorten**

<https://www.provinciegroningen.nl/loket/vergunningenonthefingen/vergunning-wet-natuurbescherming/beschermde-dier-en-plantensoorten/>

De lijst met Groninger soorten is een onderdeel van de Wet Natuurbescherming. Op 1 januari 2017 is deze Wet Natuurbescherming in werking getreden. In de wet staat dat de Provincie Groningen in een 'Natuurvisie' moeten aangeven op welke manier de provincie zich inspant voor een goede staat van instandhouding van plant- en diersoorten. De middelen om soorten te kunnen beschermen zijn beperkt. Daarom is een selectiekader geformuleerd om te komen tot een lijst met soorten en habitattypen waar de provincie zich voor gaat inspannen om een gunstige staat van instandhouding te bereiken of behouden. Het gaat om soorten die in internationale wetgeving en verdragen zijn genoemd, die als bestuurlijk relevant zijn aangemerkt of die op de Rode Lijst staan én met een relatief groot aandeel (>7% van de nationale populatie) in Groningen aanwezig zijn. Deze lijst vormt het juridische kader van de soortbescherming, de evaluatie van het natuurbeheer en voor subsidieverstrekking.

2. **Omgevingsvisie**

<https://www.provinciegroningen.nl/beleid/zo-maken-we-beleid/omgevingsvisie-2016-2020/>

Doel van de Omgevingsvisie is om op strategisch niveau samenhang te brengen in het beleid voor de fysieke leefomgeving. In de Omgevingsvisie zijn daarom zoveel mogelijk visies op verschillende terreinen, zoals ruimtelijke ontwikkeling, landschap en cultureel erfgoed en natuur samengevoegd en met elkaar verbonden. Voor landschap is het van belang dat de karakters, diversiteit en belevingswaarden van de diverse gebieden worden behouden en versterkt. Dit gebeurt door:

- Behoud en versterking van de cultuurhistorische, natuurlijke, archeologische en aardkundige waarden van het landschap als onderdeel van de samenhangende landschapsstructuur.
- Ontwikkeling van de samenhangende landschapsstructuur en toevoegen van kwaliteit aan het landschap bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Met het natuurbeleid wordt ingezet op internationale doelen voor biodiversiteit. Gewerkt wordt aan toekomstbestendige, robuuste, schone, gevarieerde en tegelijk beleefbare natuur. Dat wordt onder andere gedaan door:

- De realisering van het NNN
- Zorgen voor goede uitwisseling van soorten binnen en buiten de provincie
- Beleid voor weide- en akkervogels
- Versterken van groen-blauwe dooradering van het landelijk gebied
- Bescherming van soorten
- Zorgen voor goede milieukwaliteit en een goed beheer van onze natuurgebieden.

3. **Natuurvisie Provincie Groningen**

<https://www.provinciegroningen.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/nieuws/toon/item/nieuw-natuurbeleid-voor-groningen-vastgesteld/>

De provincie Groningen heeft het natuurbeleid voor de periode tot 2021 vastgesteld. Sinds 2012 zijn de provincies verantwoordelijk voor het natuurbeleid en voor de uitvoering van dit beleid. Voorheen was dit een taak van het Rijk. In de beleidsnota Natuur 2013-2021 'Groningen, groen van Wad tot Westerwolde' staat in welke gebieden en welk soort natuur we willen ontwikkelen en onderhouden.

4. **Mooi Grunnen Programma Landelijk Gebied 3 2017-2027**

<https://www.provinciegroningen.nl/loket/subsidies/natuur-en-landschap/landschap/>

In het Programma Landelijk gebied (PLG 2017-2027) wordt door de provincie Groningen beschreven in welke opgaven in het Landelijk gebied de komende jaren geïnvesteerd zal worden en wat daarvoor beschikbaar gesteld wordt.

Artikel 2 Aanvraagperiode en indiening

Een aanvraag voor subsidie kan worden ingediend bij Gedeputeerde Staten via het SNN middels een webportal dat bereikbaar is via www.snn.nl/pop3.

Daarbij zijn vaste formats van het projectplan en de begroting verplichte bijlagen.

Artikel 4 Subsidiabele activiteiten

Het gaat bij deze openstelling vooral om een belangrijk NNN gebied door middel van met name het opzetten van peilen zodanig in te richten, dat de biodiversiteit, versterkt wordt.

Op de bij deze openstelling bijgevoegde kaart, bijlage 1 is de locatie weergegeven.

De uit te voeren subsidiabele activiteiten dienen plaats te vinden binnen het gebied dat begrensd is zoals weergegeven op bijgevoegde kaart, bijlage 1, of noodzakelijk zijn om de maatregelen in het aangewezen geografische gebied mogelijk te maken.

Artikel 6 Subsidievereisten

Onder artikel 4 lid 2 'De niet productieve investeringen hebben een aangetoonde directe link met de landbouw' wordt verstaan dat de investeringen bij gaan dragen aan de versterking van biodiversiteit, natuur en landschap en daarmee meer ruimte bieden aan de landbouw. Enerzijds biedt de versterking van biodiversiteit, natuur en landschap de mogelijkheid om economische ontwikkelingen op het landbouwbedrijf niet extra te belemmeren, anderzijds, door de investeringen te richten op verhoging van het waterpeil in natuurgebieden, is het tegelijkertijd mogelijk het waterpeil van nabij gelegen landbouwgronden niet of minder te laten stijgen.

Artikel 7 Subsidiabele kosten

In het geval BTW aantoonbaar niet verrekenbaar of niet compensabel is, dan mag dit meegenomen worden bij de berekening van de hoogte van de subsidiabele kosten.

Voor POP3+ is de mogelijkheid toegevoegd om gebruik te maken van een Standard Cost Option (SCO). Voor deze openstelling is de SCO op basis van artikel 1.9a als kostensoort toegestaan. Dit houdt in dat er over de kosten derden binnen het project, die geen verband houden met de uitvoering van overheidsopdrachten voor werken met een waarde boven het Europese drempelbedrag, een opslag voor personeelskosten berekend mag worden zonder dat hier een administratieve verplichting tegenover staat in de vorm van onderbouwing van het uurtarief, of het bijhouden van een urenregistratie. Deze opslag wordt berekend door de som van de kosten derden binnen het project te vermenigvuldigen met 20%, waarna dat bedrag wordt vermeerderd met een opslag van 15% aan overheadkosten. Bijvoorbeeld:

Totale subsidiabele kosten derden: € 300.000,00

Opslag personeelskosten: $300.000 * 0.2 * 1.15 = € 69.000,00$

Subsidiebedrag: $(€ 300.000,00 + € 69.000,00) * 100\% = € 369.000,00$

Artikel 10 Selectie criterium

Bij de aangegeven locaties gaat het vooral om het opzetten van de waterpeilen en het vernatten van de natuur.

Het Dwarsdiep in het Zuidelijk Westerkwartier is nog een van de weinige leefgebieden van enkele belangrijke Natura 2000 soorten, zoals de otter. In het beekdal komen nog kwetsbare vochtige hooilanden en natte schraallanden voor.

Middels deze openstelling kan ook hier het waterpeil verhoogd worden, de beekdynamiek benut worden, het uittredende grondwater kan beter voor natuur benut worden en natte natuur kan worden aangelegd. Hiermee wordt de potentie van het gebied voor natuur vergroot

Om deze reden zal voor de rangschikking van de ingediende subsidieaanvragen gebruik worden gemaakt van het geografisch criterium als enig criterium.

Bijlagen:

Een overzichtkaart met daarop de locatie van het deelgebied.

Kaart 1. Geografische begrenzing Dwarsdiep tbv POP3 openstelling 2021

Kaart 1. Geografische begrenzing Dwarsdiep tbv POP3 openstelling 2021

